

Pätevyysvaatimukset: 3. kutsu esityksille

Urban Innovative Actions -toimenpiteistä

15.12.2017 – 30.03.2018

Sisältö

1.	Johdanto	3
2.	Kelpuutetut edunsaajat – Hakijoiksi oikeutetut	4
3.	3. esityskutsun temaattinen kattavuus	10
4.	Rahoitusperiaate	21
5.	Hankkeen tuottaminen ja kehittäminen	22
6.	Hakemusprosessi	25
7.	Valintaprosessi.....	26
8.	Julkinen hankinta, tarkastus ja valtionapu	30
9.	Mistä saa apua	31
10.	Tärkeät päivämäärät.....	32

1. Johdanto

Kuten EAKR:n 8. artiklassa todetaan¹, EAKR voi myöntää tukea innovatiivisiin toimenpiteisiin, joissa tähdätään kaupunkialueiden kestäväan kehitykseen. Tässä puitekehyksessä Euroopan komissio on käynnistänyt Urban Innovative Actions -toimenpiteet (engl. Urban Innovative Actions, jäljempänä myös UIA) tarkoituksenaan identifioida ja testata uusia ratkaisuja, joissa pyritään ratkomaan ongelmia, jotka liittyvät kaupunkialueiden kestäväan kehitykseen ja jotka ovat merkityksellisiä EU:n tasolla.

Näin ollen, UIA-aloitteen pääasiallinen tavoite on tarjota kaupunkiviranomaisille kaikkialla Euroopassa tilaa ja resursseja testata rohkeita ja käytännössä testaamattomia ideoita, jotka pyrkivät vastaamaan toisiinsa kytkeytyneisiin haasteisiin ja kokeilla niiden toimivuutta todellisen elämän monimutkaisissa kuvioissa. Tuettavien hankkeiden on oltava innovatiivisia, laadukkaita ja suunniteltu ja toteutettu avainasemassa olevien sidosryhmien osallistuessa toimintaan. Lisäksi edellytetään tuloseskeisyyttä ja siirrettävyyttä.

Kaupunkiviranomaisten on syytä tarttua UIA-aloitteen tarjoamaan mahdollisuuteen siirtyä ”normaaleista projekteista” (jotka voidaan rahoittaa ”perinteisten” rahoituslähteiden kautta, mukaan lukien EAKR:n ohjelmat) ja ottaa riski kunnianhimoisten ja luovien ideoiden kääntämiseksi prototyypeiksi, jotka voidaan testata todellisissa kaupunkiympäristöissä. Toisin sanoen UIA voi tukea pilottiprojekteja, joissa on liian suuri riski perinteisten lähteiden rahoitettavaksi edellyttäen, että ne ovat erittäin innovatiivisia ja kokeellisia.

UIA-aloitteen EAKR-budjetti on yhteensä noin 372 miljoonaa euroa.

UIA-hankkeet valitaan vuosittain vuosina 2015–2020 pidettävien tarjouskutsujen välityksellä, ja komissio esittää yhden tai useamman aiheen. Kukin hanke voi saada enimmillään 5 miljoonan euron edestä EAKR-yhteisrahoitusta. Hankkeen toteutuksen tulisi tapahtua viimeistään 3 vuoden kuluessa². UIA-hankkeiden budjeteille ei ole asetettu mitään ihanteellista kokoa. Kuitenkin voi käydä niin, että pienillä hankkeilla (eli hankkeilla, joihin haetaan alle 1 miljoona euroa EAKR-varoja) on vähäisempi todennäköisyys tulla valituksi, sillä näiden hankkeiden esittäjät voivat olla vaikeuksissa pyrkiessään

¹ Euroopan aluekehitysrahaston asetus (EU) Nro 1301/2013: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN-FI/TXT/?uri=CELEX:32013R1301&from=EN>

² Poikkeuksellisissa ja hyvin perustelluissa tapauksissa hankkeita voidaan pidentää enintään yhdellä vuodella

osoittamaan, että esitetyt toimenpiteet ovat riittäviä mittakaavoiltaan tuottaakseen merkittäviä lopputuloksia. Kun taas projektit, jotka sisältävät huomattavia kuluja, erityisesti toteutusaikajakson lopulla, on esitettävä, että kulut ovat tarkoituksenmukaisia ja täysin perusteltuja.

UIA-aloite on komission väline ja Alue- ja kaupunkipolitiikan pääosasto hallinnoi sitä välillisesti. Aloitteen toteuttamiseksi komissio on asettanut Hauts-de-France -alueen³ uskotuksi entiteetiksi (EE). Permanent Secretariat (pysyvä sihteeristö, PS) -sihteeristö on perustettu aloitteen hallinnointia varten.⁴

Nämä pätevyysvaatimukset huomioiden, uskottu entiteetti esittää kelpuutetuille edunsaajille kutsun jättää hankehakemuksensa 3. esityskutsun puitteissa. Tälle esityskutsulle on varattu 80–100 miljoonan euron budjetti.

Tässä asiakirjassa tuodaan esille asetetut 3. esityskutsun vaatimukset ja noudatettava prosessi. Se on tarkoitettu tutustumista varten yhdessä UIA Guidance -ohjeen ja Guidance for the Application Form -hakemuslomakeohjeen kanssa, jotka on julkaistu UIA:n sivustolla ja päivitetty 3. esityskutsun puitteissa.

2. Kelpuutetut edunsaajat – Hakijoiksi oikeutetut

Artiklassa 2 UIA todetaan, että seuraavat viranomaiset voivat hakea tukea ryhtyäkseen toteuttamaan UIA-hankkeita:

- Mikä tahansa kaupunkiviranomainen, joka kuuluu sellaiseen paikalliseen hallinnointiyksikköön, joka on kaupungistumisasteensa mukaan määritelty suurkaupungiksi, kaupungiksi tai esikaupungiksi ja jossa on vähintään 50 000 asukasta
- Paikallisten hallinnointiyksikköjen kaupunkiviranomaisten järjestö tai ryhmittymä silloin kun hallintoyksikkö on kaupungistumisasteensa mukaan määritelty suurkaupungiksi, kaupungiksi tai lähiöksi, ja jossa on vähintään 50 000 asukasta; tämä voi käsittää rajat ylittäviä järjestöjä tai ryhmittymiä, eri alueiden ja/tai eri jäsenvaltioiden muodostamia järjestöjä tai ryhmittymiä

³ Aikaisemmin Region Nord-Pas de Calais -alue

⁴ Permanent Secretariat -sihteeristöä koskevaa informaatiota ja yhteystiedot löytyvät tästä: <http://www.uia-initiative.eu/en/about-us/meet-team>

Vain kelpuutetut kaupunkiviranomaiset, kuten on määritelty delegoidun säädöksen (Delegated Act) artikkelissa 2, voivat lähettää hakemuslomakkeen UIA:n ehdotuskutsun puitteissa.

Paikallisten hallinnointiyksikköjen (Local Administrative Units, LAU) määritelmä samoin kuin luokitus kaupungistumisasteen⁵ mukaisesti, ja luvut koskien asukkaiden määrää pohjautuvat Eurostatin toimittamaan informaatioon, joka on esitetty **Vertailutaulukossa LAU2-NUTS2010, EU28 (2012)**⁶. UIA:n sihteeristö käyttää tätä taulukkoa pääviiteasiakirjanaan koskien kelpoisuustarkastuksia. Hakijoita pyydetään tutustumaan vertailutaulukkoon (Correspondence table) kelpoisuutensa vahvistamiseksi ja tarjoamaan informaatiota paikallisista hallinnointiyksiköistä (LAUs), jotka sisältyvät sen hallinnointirajoihin ja lukuihin koskien asukkaiden määrää.

Yksityiskohtaista tietoa koskien kaupunkiviranomaisten kelpoisuutta annetaan seuraavissa kohdissa.

2.1 Ensimmäisen kategorian mukaisia hakijoita:

- Kunnat/kaupunginvaltuustot, joiden hallinnointirajat vastaavat yksittäistä paikallista hallinnointiyksikköä (LAU). Tässä tapauksessa paikallinen hallinnointiyksikkö (LAU) luokitellaan suurkaupungiksi, kaupungiksi tai esikaupungiksi kaupungistumisasteen mukaisesti (koodi 1 ja/tai 2 Vertailutaulukossa – sarake Kaupungistumisaste) ja asukkaiden lukumäärä on vähintään 50 000 asukasta
- Kunnat/kaupunginvaltuustot, joiden hallinnointirajat sisältävät useita paikallisia hallinnointiyksiköitä. Tässä on kysymys kunnista/kaupunginvaltuustoista Portugalissa, Isossa-Britanniassa, Irlannissa, Kreikassa ja Latviassa, joissa Eurostatin paikallista hallinnointiyksikköä (LAU) koskeva määritelmä ei vastaa kuntia/kaupunginvaltuustoja, vaan infra-kunnallisia yksiköitä (pitäjiä) tai tilastollisia yksiköitä (äänestysalueita). Tässä tapauksessa kunta/kaupunginvaltuusto on kelpuutettu vain, jos sen asukkaiden kokonaismäärä on 50 000 asukasta ja jos suurin osa (yli 50 %) asukkaista asuu paikallisella hallinnointiyksikön alueella, joka on luokiteltu suurkaupungiksi, kaupungiksi tai

⁵ Paikallisten hallinnointiyksikköiden määritelmä ja kaupungistumisaste ovat saatavana tästä :

<http://ec.europa.eu/eurostat/web/nuts/local-administrative-units> ; http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Glossary:Degree_of_urbanisation

⁶ Vertailutaulukko LAU2-NUTS2010, EU28 (2012) voidaan ladata tästä: <http://ec.europa.eu/eurostat/web/nuts/local-administrative-units>

esikaupungiksi kaupungistumisasteen mukaisesti (koodi 1 ja/tai 2 Vertailutaulukossa – sarake Kaupungistumisaste)

- Organisoidut agglomeraatiot, jotka ovat kaupunkiviranomaisten järjestö/ryhmittymä täyttäen seuraavat kriteerit:
 - Kansallisten lakien virallisesti tunnistama paikallisen hallituksen porras (poiketen alueellisesta ja maakunnallisesta tasosta) kuntien/kaupunkivaltuustojen velvoitteena on liittyä supra-kuntaorganisaatioon (siksi tähän kategoriaan ei ole sisällytetty järjestöjä, jotka on muodostettu vapaaehtoiselta pohjalta erityistä tarkoitusta varten ja/tai rajoitetuksi ajaksi)
 - Muodostettu vain kuntien/kaupunginvaltuutettujen toimesta (siksi tähän kategoriaan ei ole sisällytetty yhdistyksiä, joissa on mukana muita instituutioita, kuten yliopistoja, kauppakamareita jne.)
 - Omaavat erityisen kansallisten lakien asettaman toimivallan ja kuntien delegoimina ovat mukana toiminta-alueilla, jotka ovat merkityksellisiä UIA:n hankkeelle. Järjestöjä kutsutaan toimittamaan tarkat suosituskirjeet kansallista laillista puitekehystä varten. Organisoiduilla agglomeraatioilla on oltava eksklusiivisia pätevyyskriteerejä koskien suunnittelua ja toteutusta toiminta-alueilla, jotka ovat merkityksellisiä UIA:n hankkeelle
 - Omaavat erityisen poliittisen (mukana olevien kuntien välillisellä edustuksella) ja hallinnollisen (sitoutunut henkilöstö) rakenteen

Esimerkkejä organisoiduista ryhmittymistä UIA:n aloitteen puitteissa ovat:

- Ranska: Métropoles, Communautés Urbaines, Communautés d'Agglomération ja Communautés de Communes
- Italia: Città Metropolitane ja Unione di Comuni
- Saksa: Landkreis
- Espanja: Mancomunidades ja Area Metropolitana Barcelona
- Iso-Britannia: Yhdistyneet viranomaiset
- Portugali: Comunidades Intermunicipais (CIM)

European Grouping of Territorial Cooperation (jäljempänä: Eurooppalainen alueellisen yhteistyön yhtymä, EAYY), jonka kumppanuudet koostuvat pelkästään kaupunkien viranomaisista (siton kuin

edellä on määritelty) ja joilla on erityispätevyydet UIA-kutsuun liittyvän käytäntöjen suunnitteluun ja toteutukseen, katsotaan järjestäytyneiksi agglomeraatioiksi ja siksi ne voivat hakea UIA-kutsujen puitteissa pääasiallisina tai tytärkaupunkiviranomaisina. EGTC-yhtymiä, joiden kumppanuuksiin kuuluu muita organisaatioita (esim. jäsenvaltioita, alueellisia viranomaisia, yhdistyksiä, yliopistoja jne.), ei pidetä järjestäytyneinä agglomeraatioina eivätkä ne voi hakea pääasiallisina tai tytärkaupunkiviranomaisina, mutta ne voivat liittyä toimituskumppaneiksi ehdotuksessa, jonka on jättänyt kelpuutettu kaupunkiviranomainen.

UIA:n aloitteen puitteissa organisoituja agglomeraatioita pidetään yksittäisenä viranomaisena, joka edustaa kaikkia mukana olevia kuntia/kaupunginvaltuustoja. Tästä syystä organisoidun agglomeraation lähettämässä hanke-ehdotuksessa tätä pidetään pääasiallisena kaupunkiviranomaisena.

Organisoitujen agglomeraatioiden kelpoisuuden vahvistamiseksi, PS tarkastaa, että asukkaiden kokonaismäärä on vähintään 50 000 asukasta ja että suurin osa (yli 50 %) asukkaista, jotka ovat mukana agglomeraatiossa, asuu paikallisten hallinnointiyksikköjen alueella, joka on luokiteltu suurkaupungiksi, kaupungiksi tai esikaupungiksi kaupungistumisasteen mukaisesti.

2.2 Kelpuutetut hakijat toisen kategorian mukaisesti ovat kaupunkiviranomaisten yhdistyksiä/ryhmiä ilman organisoitujen ryhmittymien laillista statusta.

Kaupunkiviranomaisten järjestöt (kaupunkiviranomaisten, alueellisten sopimusten, kehitysalueiden jne. kansalliset/alueelliset järjestöt) sekä yksilölliset kaupunkiviranomaiset ilman muodollisia yhteistoimintasopimuksia, joskin halukkaita lähettämään hakemuksen UIA:n aloitteen puitteissa, eivät voi olla hakijoina yksittäisenä kaupunkiviranomaisena.

Niiden on tunnistettava pääasiallinen kaupunkiviranomainen mukana olevien kuntien/kaupunkinvaltuustojen joukosta ja listattava muut tytärkaupunkiviranomaisina.

Ollakseen kelpuutettuja, kaikki mukana olevat kaupunkiviranomaiset (pääasialliset ja tytärviranomaiset) on voitava tunnistaa paikallisiksi hallinnointiyksiköiksi ja luokiteltava suurkaupungeiksi, kaupungeiksi tai esikaupungeiksi kaupungistumisasteen mukaisesti. Kun on kysymys kaupunkiviranomaisista, joiden hallinnointirajat sisältävät yhtä useamman paikallisen

hallinnointiyksikön, voimassa ovat samat säännöt kaupungistumisasteen määritelmää varten kuin mitä on kuvattu nykyisen kappaleen kohdan a.2 alla.

Pääasiallisten ja tytärkaupunkiviranomaisten välisen suhteen ei tarvitse olla virallistettu hakemuslomaketta lähetettäessä. Mikäli ehdotus hyväksytään ja sitä tuetaan, UIA:n sihteeristö toimittaa pääasialliselle kaupunkiviranomaiselle kumppanuussopimuksen mallin kaikkien mukaan liittyvien kumppaneiden allekirjoitettavaksi (tytärkaupunkiviranomaiset ja toimituskumppanit) toteutusvaiheen ensimmäisten kuukausien aikana.

Yksityiskohtaisten lisätietojen saamiseksi pääasiallisten ja tytärkaupunkiviranomaisten (ja toimituskumppanien) rooleista ja vastuualueista hakijoiden on syytä tutustua nykyisten pätevyysvaatimusten kappaleeseen 5.1 sekä myös UIA Guidance -asiakirjan kappaleeseen 2.1.

Aikaisemmat kokemukset ovat osoittaneet, että yksittäisten projektien, jotka on toimitettu kaupunkien järjestöjen tai ryhmien toimesta ilman organisoitujen agglomeraatioiden statusta ja jotka koostuvat yli kolmesta kaupunkiviranomaisesta (pääasiallisista viranomaisista ja tytärviranomaisista) ilman alueellista läheisyyttä, riskinä on yhtenäisyyden menetys ja vaikeudet mielekkäiden tulosten tuottamiseksi. On suotavaa, että kaupunkiviranomaisten järjestöt ja/tai ryhmät (ilman organisoitujen agglomeraatioiden statusta), jotka haluavat lähettää hakemuksen, ovat alueellisesti lähekkäin ja pyrkivät rajoittamaan osallistuvien tytärkaupunkiviranomaisten määrää.

2.3 Yleisiä vaatimuksia kelpuutettuja kaupunkiviranomaisia varten.

Yllä hahmotettujen periaatteiden lisäksi kutakin erityistä kelpuutettujen kaupunkiviranomaisten kategoriaa varten seuraavat periaatteet koskevat kaikkia kelpuutettuja kaupunkiviranomaisia UIA Initiative -aloitteen puitteissa:

- Kaikkien kaupunkiviranomaisten on sijaittava EU:n jäsenvaltiossa
- Vain kelpuutetut kaupunkiviranomaiset määriteltynä yllä kuvatulla tavalla voivat lähettää hakemuslomakkeen UIA:n esityskutsun puitteissa. Toimituskumppanin toimesta lähetetty hakemuslomake katsotaan hyväksymättömäksi.
- Kaupunkiviranomaiset (edellä oven määritelmän mukaisesti) voidaan listata hanke-esitykseen vain pääasiallisina ja/tai tytärkaupunkiviranomaisina. Toimituskumppanit-kategoria on varattu vain laitoksille ja/tai organisaatioille, joita ei UIA Initiative -aloitteen puitteissa pidetä kaupunkiviranomaisina.

- Kaupunkiviranomainen tai organisoitu agglomeraatio voi olla osallisena vain yhdessä hanke-ehdotuksessa kunkin esityskutsun puitteissa (vaikka nämä ehdotukset olisi lähetetty eri aiheiden alla samassa esityskutsussa). Tämä sääntö koskee myös tytärkaupunkiviranomaisia (kunta voi olla osallisena vain yhdessä hanke-ehdotuksessa olipa tämä sitten pääasiallinen kaupunkiviranomainen tai tytärkaupunkiviranomainen).
- Kaupunkiviranomaiset, joita jo tuetaan hyväksytyssä hankkeessa UIA Initiative -aloitteen toimesta aikaisemman esityskutsun puitteissa, eivät pysty lähettämään uutta hakemuslomaketta saman aiheen alla koko aloitteen voimassaolon aikana.

Toimistoja ja yhtiöitä (esim. energian/jätehuollon, taloudellisen kehityksen, turismin edistämisen jne. alalla) ja jotka ovat täysin tai osittain kunnan/kaupunginvaltuuston omistamia, ei katsota paikallisiksi hallinnointiyksiköiksi. ja niitä ei sen vuoksi tunnisteta kelpuutetuiksi kaupunkiviranomaisiksi. Tästä huolimatta nämä organisaatiot voivat olla mukana kumppanuuksissa toimituskumppaneina (yksityiskohtaisia lisätietoja toimituskumppaneiden rooleista ja vastuualueista annetaan nykyisten pääsyaatimusten kappaleessa 5.1 sekä UIA Guidance -asiakirjan kappaleessa 2.1)

Kuten on todettu aikaisemmissa kappaleissa, UIA:n sihteeristö käyttää päätyökaluna kelpoisuuskriteerien noudattamisen vahvistamiseksi laskutaulukkoa **Vertailutaulukko LAU2-NUTS2010, EU28 (2012)**. Näin ollen hakijoiden on erittäin suotavaa tarkistaa laskutaulukko ja suorittaa kelpoisuuden itsearviointi ennen hakemuslomakkeen täyttämistä.

Kun on aukkoja, epäjohtonmukaisuuksia tai epäilyjä koskien Eurostat-laskutaulukon sisältämän datan tulkitsemista, hakijoita neuvotaan vahvasti ottamaan yhteyttä UIA:n sihteeristöön ennen hakemuslomakkeen täyttämistä ja lähettämistä.

Kelpoisuustarkastuksen aikana tapauksissa, joissa hakijan status kelpuutettuna ehdokkaana on epävarma, UIA:n sihteeristö on yhteydessä kaikkiin asianmukaisiin kumppaneihin, Eurostat mukaan lukien, kelpoisuuden määrittämiseksi.

3. esityskutsun temaattinen kattavuus

Komissio on päättänyt tiivistää sitä aihevalikoimaa, jonka rajoittamana kaupunkiviranomaiset voivat esittää hakemuksia UIA-aloitteen puitteissa siten, että aihevalikoima on se, mikä EU:n kaupunkien toimintaohjelmassa on määritelty.

Tarkemmin ilmaistuna, kukin UIA:n esityskutsu keskittyy rajoitettuun lukumäärään aiheita.

3. esityskutsun hakijat voivat jättää käsiteltäväksi seuraaviin aiheisiin keskittyviä ehdotuksia:

- Sopeutuminen ilmastonmuutokseen
- Ilman laatu
- Asuminen
- Työpaikat ja työtaidot paikallistaloudessa

UIA:n esityskutsun puitteissa hakemuksen lähettäviä kaupunkiviranomaisia pyydetään valitsemaan vain yksi ehdotetuista aiheista. Koska on kuitenkin kehitettävä integroitu lähestymistapa tunnistettujen haasteiden käsittelemiseksi tehokkaasti, hakijoilla on mahdollisuus hakemuslomakkeessa kuvata linkkejä ja muita seikkoja muiden aiheiden ja toiminta-alueiden kanssa.

Kuten on todettu, komission tavoitteena on nähdä ehdotettuja hankkeita, jotka tuovat luovia, innovatiivisia ja kestäviä ratkaisuja erilaisiin tunnistettuihin haasteisiin. Koska UIA on myös laboratorio uusille ideoille, komission tavoitteena on rohkaista uusia kokeiluja, jotka pohjautuvat eri aloihin. Tästä syystä komissio on välttänyt kuvailemasta liian tarkkaan sen tyyppisiä hankkeita, joita se odottaa ehdotettavan.

Koskien tukea EARK:n temaattisille tavoitteille ja investointiprioriteeteille, kokonaishanke on nähtävä tukena EAKR:n temaattisille tavoitteille ja investointiprioriteeteille UIA:n hankkeita, jotka panostavat temaattisiin tavoitteisiin 8-10 (eli sellaisiin, jotka ovat enemmän sosiaalisesti suuntautuneita), pystytään kuitenkin tukemaan edellyttäen, että:

- Koko hankkeen toimesta luotua tietoa voidaan tulkita temaattisten tavoitteiden ja investointiprioriteettien tueksi EAKR:ta varten

- Hanke ei ole ylivoimaisesti keskittynyt Euroopan sosiaalirahaston (European Social Fund - ESF) tyyppiseen toimintaan

On syytä pitää mielessä, että hanke-ehdotusten valinnan ja toteutuksen aikana, toisiaan täydentävyys ja synergia muiden unionin ohjelmien ja toimintaohjelmien kanssa, samoin kuin tuettujen hankkeiden kanssa, on ensiarvoisen tärkeää.

UIA Initiative -valintakomitea (UIA Initiative Selection Committee) pyrkii välttämään monistamista päättäessään, mitä hankkeita tuetaan.

Seuraavissa kappaleissa annetaan yksityiskohtaisia tietoja kolmannen UIA-esityskutsun kolmesta aiheesta.

3.1 SOPEUTUMINEN ILMASTONMUUTOKSEEN

Aiheiden yleismäärittelyt ja asiayhteydet

Kaupungit ovat innovaatio- ja kasvukeskuksia ja Euroopan talouskehityksen moottoreita. Ne toimivat koteina n. 75 %:lle väestöstä ja kuluttavat n. 80 % Euroopassa tuotetusta energiasta, ja tämän kulutusosuuden uskotaan kasvavan entisestään. Kaupungit vaikuttavat merkittävästi ilmastomuutokseen ja aiheuttavat huomattavia kasvihuonekaasupäästöjä (esim. energiantuotannosta, liikenteestä, teollisuudesta ja biomassan käytöstä). Samalla kaupungit joutuvat hyvin alttiiksi ilmastomuutoksen vaikutuksille: lämpö, tulvat, veden niukkuus ja kuivuus voivat vaikuttaa kaupunkien asukkaiden terveyteen, infrastruktuuriin, paikallisiin talouksiin ja kaupunkilaisten elämänlaatuun. Viimeisten kolmen vuosikymmenen aikana Eurooppa on kokenut suuruudeltaan 60 % olevan äärimmäisten sääolosuhteiden lisääntymisen. Tehokkaat ilmastoon liittyvät toimenpiteet osaltaan varmistavat kaupunkien kyvyn vastustaa ilmastovaikutuksia ja lisäksi ne tuovat tiettyjä hyötyjä kaupunkialueille, mm. paremman elämänlaadun, terveyden, kustannussäästöjen ja työpaikkojen muodossa.

Kaupunkiviranomaisten rooli ja merkitys

Kyky valmistautua ja reagoida ilmastovaikutuksiin paikallisella tasolla on ratkaisevan tärkeää. Kaupunkiviranomaisilla on katalyytin rooli tuodessaan yhteen alueidensa eri toimijoita kehittämään käytäntöjä ja strategioita alueilleen, myös pienille ja syrjäisille alueille (esim. saarissa tai syrjemmillä alueilla oleville kaupungeille). Kaupunkiviranomaisten tulee ottaa johtorooli luotaessa käytäntöjä, jotka vastaavat kansalaisten tarpeisiin ja järjestettäessä taloudellista kehitystä tukevia investointeja.

Ilmastonmuutoksesta johtuvat vahingot ovat usein seurausta ihmisen toiminnasta, kuten asettumisesta asumaan riskialttiille alueille tai puutteellisesta suunnittelusta tai rakennussuunnittelusta. Esimerkiksi maa-alueiden jääminen asuntojen, teiden ja pysäköintialueiden alle (ns. maaperän sulkeminen) lisää auringon energian imeytymistä ja johtaa korkeampiin lämpötiloihin kaupungeissa (ns. kaupunkien lämpösaarekevaikutus). Samanaikaisesti luontainen veden poistuminen vähenee, mikä voi erityisesti sateiden aikana johtaa tulvimiseen kaupungeissa.

Tarkoituksenmukaisen ja joustavan kaupunkisuunnittelun avulla voidaan ilmastonmuutoksen vaikutuksia lievittää, esim. hyödyntämällä vihreitä infrastruktuureja kuten metsiä, puistoja, kosteikkoja, viherseiniä ja -kattoja. Tällaiset keinot johtavat myös merkittäviin yhteisvaikutuksiin, kuten parempaan ilmanlaatuun, biologisen monimuotoisuuden tukemiseen ja parempaan elämänlaatuun sekä työllistymismahdollisuuksiin.

Euroopan unioni tukee kaupunkien pyrkimyksiä monin tavoin. EU:n strategia ilmastonmuutokseen sopeutumisesta (2013) tarjoaa puitteet ja mekanismit kaikkien toimijoiden valmiuden parantamiseksi nykyisten ja tulevien ilmastovaikutusten hoitamiseksi. Kaupunkitasolla strategia vahvistaa paikallisviranomaisten valmiuksia sopeutua ilmastonmuutoksen väistämättömiin vaikutuksiin. Kaupunginjohtajien ilmasto- ja energialiitto tarjoaa puitteet kestävämpien ja joustavampien kaupunkien rakentamiselle. Tässä on kyse kaupunkien ja kaupunkialueiden tärkeästä roolista Pariisin ilmastopöytäkirjan täytäntöönpanossa, jossa tavoitteena on vähähiilinen ja ilmastoa säästävä kehitys.

Esimerkkejä kaupungeista, joissa toteutetaan kunnianhimoisia ilmastotoimia, on kaikkialla Euroopassa. Kokoelma tapaustutkimuksia ja parhaita käytäntöjä kaupungeista ja kunnista, jotka toteuttavat ilmastonmuutosta lievittäviä ja sopeuttavia toimenpiteitä löytyy [Kaupunginjohtajien liitto](#) -kohteesta.

Ideoita kaupunkiviranomaisille

Kaupunkiviranomaisten kaikkein kiireellisin tehtävä on sellaisten sopeutumisratkaisujen tunnistaminen, joissa kestävä kehityksen toimintatavat yhdistyvät oikeudenmukaisiin ja eettisiin tuloksiin.

Kaupunkiviranomaisten tulisi suunnitella riittävät mukautumisratkaisut tarvittavan suojelun luonteen, ajankohdan, tyyppin ja tason mukaan. Toimenpiteiden tulisi keskittyä sopeutumiseen, jotta päätöksentekoon vaikuttavien tekijöiden lisääntynyt ymmärrys ja päätösten toteuttamiskelpoisuus voidaan arvioida. Huomiota tulisi kiinnittää niihin institutionaalisiin, taloudellisiin ja sosiaalisiin esteisiin, jotka liittyvät sopeutumistoimien toteuttamiseen (muutosvastustukseen tai sosiaalisen

hyväksynnän vastustukseen). Kaupunkien hallintotapojen parantamiseen tähtäävä kaupunkisuunnittelu auttaa eriarvoisuuden ja köyhyyden vähentämisessä, ja samalla se edistää riittävien ilmasto- ja maankäyttökäytäntöjen kehittämistä.

Pyrkimyksen ollessa välttää sanelua koskien toteutettavia hanketyyppejä, kaupungeja pyydetään kuitenkin harkitsemaan erityisesti seuraavia teemoja ja asioita:

- Innovatiiviset ja integroidut ilmastoriskien ja alttiuden arvioinnit, tulvien/ lämmön hallintasuunnitelmat, kaupunkien valmiuksien kehittäminen ja tiedonjakaminen alueellisella ja kansallisella tasolla
- Hankkeet, joissa käsitellään innovatiivisia ja integroitua luonnonmukaisia vedenhallintaratkaisuja (tulvienhallintaa ja vesien pidättämistä) sekä vihreiden ja sinisten infrastruktuurien (metsien, puistojen, kosteikkojen, viherseinien/viherkattojen, tulvamaiden) kehittämistä
- Ilmastonmuutokseen sopeutetun kaupunkiliikenteen infrastruktuurin edistäminen: parannettu vedenpidätys, kaupunkialueiden viemärointi, viemärointijärjestelmät, rakennusstandardit
- Hyvää hallintotapaa tukevat rakenteet ja lähestymistavat, joilla edistetään alhaalta ylöspäin suuntautuvaa sopeutettuja ratkaisuja ja valmiuksien kehittämistä naapurusto- ja yhteisötasolla. Keskittyminen lisättyyn koordinointiin, sekä vertikaalisesti (monitasoinen hallinnointi) että horisontaalisesti (monisidosryhmähallinnointi); paikallisviranomaisten koordinointi laajojen tai valtioiden rajat ylittävien ilmastoriskien käsittelemisessä
- Kansalaisten sitouttaminen/osallistaminen kaupunkien sopeutushankkeisiin; lisätään yhteiskunnallista tietoisuutta ilmastoon liittyvistä vaaroista; kehitetään rahoitusmekanismeja riskien osalta tutkittujen hankkeiden hyödyntämiseksi.

3.2 ILMANLAATU

Aiheiden yleismäärittelyt ja asiayhteydet

Huolimatta huomattavasta viime vuosikymmeninä tapahtuneesta edistymisestä, ilmanpilaantuminen on edelleen EU-alueen ensisijainen ympäristökuoleman syy, ja se aiheuttaa edelleen n. 400 000 ennen aikaista kuolemaa vuosittain EU:n alueella korkeiden hiukkas-, typpidioksidi- ja otsonipitoisuuksien vuoksi. Ilman saastuminen vahingoittaa myös ekosysteemejä, sillä yli puolet EU-alueesta altistuu ylisuurien typpipäästöjen (rehevöitymisen) ja otsonipitoisuuksien

seurauksena. Tämä vahingoittaa biologisen monimuotoisuuden ja viljelykasvisatojen vähenemistä ja muita aineellisia vahinkoja.

EU: n ympäristöpolitiikka keskittyy puhtaan ilman asian kehittämiseen ja täytöntöönpanoon, jolla vahvistetaan kansallisia, alueellisia ja paikallisia käytäntöjä niiden ilman laatua koskevan ongelmien osalta, joita jäsenvaltiot eivät voi yksin hoitaa tehokkaasti. EU: n käytännöillä pyritään myös toteuttamaan unionin kansainväliset velvoitteet ilmansaasteiden alalla ja sisällyttämään ympäristönsuojelua koskevat vaatimukset esimerkiksi teollisuudessa, energiantuotannossa, liikenteessä ja maataloudessa.

Ilman pilaantumisen merkityksestä ja taustatiedoista kertovat luvut löytyvät osoitteesta

http://ec.europa.eu/environment/air/cleaner_air/index.html

EU:n kaupunkien toimintaohjelmaan liittyvä Ilmanlaatu-kumppanuudessa pyritään parantamaan ilmanlaatua kaupungeissa ja edistämään terveen kaupungin -konseptia paikallisissa, kansallisissa ja EU:n toimintaohjelmissa⁷

Kaupunkiviranomaisten rooli ja merkitys

Kaupunkiviranomaiset ovat parhaassa asemassa toteutettaessa toimenpiteitä, koska näillä viranomaisilla on paikallisen tilanteen tuntemus ja käytössään joukko erilaisia välineitä, mm. kaupunkisuunnittelu, infrastruktuurin/liikenteen hallinta, asutustoimintaluvat, pysäköintikäytännöt jne., joiden avulla viranomaiset voivat ohjata ja edistää innovatiivisia ratkaisuja. Viranomaiset valvovat yleensä paikallisia budjetteja ja työllistävät henkilöstöä, jonka tehtäviin kuuluu toteutus ja toimenpiteisiin ryhtyminen tai niihin pakottaminen savusumujaksojen yhteydessä tai pitkän aikavälin ilmanlaatusuunnitelmien toteuttamisessa.

Monien jäsenvaltioiden kaupunkiviranomaiset ovat joko vastuussa direktiivin 2008/50/EY mukaisten ilmanlaatua koskevien suunnitelmien kehittämisestä, toteuttamisesta ja arvioinnista sekä direktiivin 2008/50/EY mukaisista virallisista alueellisista ilmanlaatusuunnitelmiin liittyvistä kaupunkien ilmanlaatusuunnitelmista. Vaikka paikallisia alueellisia ilmanlaatusuunnitelmia onkin olemassa, kaupungeilla on usein tärkeä rooli, sillä ne ovat yleensä alueensa suuria talouskeskuksia, joihin väestö, liikenne ja teollisuus keskittyvät. Se, että PM- ja NO₂-päästöjen määrien ylitykset jatkuvat monien maiden kaupungeissa ilmanlaatua koskevista toimintasuunnitelmista huolimatta, on osoitus siitä, että tarvitaan innovatiivisia ratkaisuja ja lähestymistapoja: tarvitaan syvällisempää näkemystä

⁷ <https://ec.europa.eu/futurium/en/air-quality>

siitä, missä ja milloin ilmansaasteet voivat ilmetä ja kuinka innovatiiviset ratkaisut voivat auttaa tilanteen korjaamisessa.

Ideoita kaupunkiviranomaisille

On syytä korostaa, että terveellistä elämää ja kaupunkien ilmanlaatua voidaan parantaa puuttamalla ilman epäpuhtauksien ja niiden esiasteiden lähteisiin. Kaupunkien ilmanlaatuun vaikuttavat muutkin kuin kaupunkien päästölähteet (mm. liikenne, kotitalouksien lämmitys, teollisuus) sillä myös kaupunkien ulkoiset lähteet aiheuttavat päästöjä. Tämä ns. taustailman laatu koostuu muista kuin kaupunkien päästölähteistä, ja niitä ovat maataloudesta, (sisämaan) vesiliikenne, luonnolliset lähteet ja muiden kaupunkien päästöt. Päätökset siitä, mitkä kaupunkien päästölähteet voitaisiin parhaiten (kustannustehokkaasti) hillitä, edellyttää perusteellisia tietoja taustalähteistä (tietoja, joissa määritetään taustakonsentraatiot ja kaupungin oma osuus ilmanlaatuvaikutuksissa). Lisäksi on syytä huomioda, että ilmansaasteet kaupunkiympäristössä ovat monimuotoisia. Kaikissa kaupunkiympäristöissä esiintyy ns. hotspotteja, jotka voivat liittyä eri lähteisiin. Korkean resoluution mallinnus voisi auttaa näiden hotspottien tunnistamisessa ja mahdollistaa paljon tarkempia ja kustannustehokkaampia toimenpiteitä, jotka parhaiten sopisivat tiettyyn mikroympäristöön.

Innovatiivisia ratkaisuja tunnistaessaan, kaupunkiviranomaisia pyydetään ottamaan huomioon ja hyödyntämään kokemuksia, joita on kuvattu Euroopan ympäristöviranomaisen⁸ raportissa koskien kaupunkien ilmanlaatuun liittyviä toimia kahdessatoista 12 kaupungissa ja hankkeita, jotka perustuvat LIFE-ohjelmaan⁹.

Pyrkimyksen ollessa välttää sanelua koskien toteutettavia hanketyyppejä, kaupungeja pyydetään kuitenkin harkitsemaan erityisesti seuraavia teemoja ja asioita:

- kehittää ja testata välineitä, joilla parannetaan ilman pilaantumisen lähteiden kartoitusta ja korkean resoluution mallintamisvälineitä kaupunkien ilmansaasteiden identifioimiseksi;
- edistetään vähäisen päästötason ja nolla-päästöisiä kuljetusratkaisuja, mm. puhtaampia polttoaineita, parempia joukkoliikenneyhteyksiä, erilaisia liikennemuotojen välineitä, innovatiivisia liikennemuotoja, kuten sähköpolkupyöriä, kuormapolkupyöriä ja kimpakyytikäytäntöä
- pyöräilyä ja kävelyä edistävät julkiset alueet

⁸ <https://www.eea.europa.eu/publications/air-implementation-pilot-2013>

⁹ <http://ec.europa.eu/environment/life/publications/lifepublications/lifefocus/documents/airquality.pdf>

- Citizen Science (ilmanlaadun mittaaminen pienillä mutta riittävän tarkkoilla mittauslaitteilla suuren kaupunkitietokannan luomiseksi ilmanlaadusta, paikallisten kuormitusten määrittäminen)
- käyttäytymisen muutokset ja yleisön osallistumishankkeet (esim. Smarter Labs)
- luonnonlajipohjaiset ratkaisut kaupungeissa (esim. puut ja muut kasvit, mutta perustuen näyttöön ilmanlaatuun liittyvistä eduista)
- innovatiiviset paikalliset ja alueelliset rahoitusmekanismit (verotus, julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuudet jne.), jotka edelleen edistävät vähäpäästöisten ratkaisujen omaksumista kansalaisten (liikkuvuus, asuminen) ja teollisuuden keskuudessa.
- innovatiivisia lähestymistapoja poliittisten pullonkaulojen purkamiseksi jotta innovointiin perustuvia ratkaisuja päästään toteuttamaan

3.3 ASUMINEN JA ASUNTOTUOTANTO

Aiheiden yleismäärittelyt ja asiayhteydet

Asuminen ja asuntotuotanto ovat avainasemassa kaupunkien talouskasvua ja asukkaiden hyvinvointia ajatellen. Hyvälaatuisen asuntotuotannon puuttuminen on kuitenkin edelleen ongelma useimmissa Euroopan maissa. Menneen vuosikymmenen aikana lisääntyvänä huolenaiheena on ollut ihmisten heikentynyt maksukyky, asunnottomuus, sosiaalinen ja asumiseen liittyvä kaksijakoisuus sekä asuntojen puutteen uudet ilmenemismuodot.

Useilla EU:n tason politiikan keinoilla on merkittäviä vaikutuksia asumiseen ja ne tukevat tätä alaa (esim. EU:n sosiaalipoliittinen ohjelma, energia-, teollisuus- ja ympäristöpolitiikka, alue- ja kaupunkipoliitiikka, yhtenäismarkkinat, valtiontuki). Kuitenkin on pikemminkin kyse siitä, että kansalliset hallitukset kehittävät omaa asuntopoliittikkaansa. Monet kansalliset hallitukset kohtaavat samankaltaisia haasteita: miten uusia asuntokannat, miten suunnitella ja edistää [kestävää kehitystä](#), miten torjua kaupunkialueiden leviämistä, miten auttaa nuorten ja heikossa asemassa olevien ryhmien asumista ja miten edistää kotitalouksien energiatehokkuutta.

Vuonna 2015, 11,3 % EU-28 -väestöstä kuului kotitalouksiin, jotka käyttivät yli 40 % [käytettävissä olevista tuloistaan](#) asumiseen¹⁰. Lähes 11 % EU:n väestöstä on tilanteessa, jossa heidän kotitaloutensa eivät kykene riittävään asuntojensa lämmittämään kohtuullisin kustannuksin. Vuonna 2012 arvioitiin, että n. 54 miljoonaa ihmistä Euroopassa olivat tässä tilanteessa. Ongelman laajuus

¹⁰ Eurostat

johtuu energian hinnan noususta, alhaisista tuloista ja energiatehottomista asunnoista, ja se on erityisen merkittävä Itä- ja Etelä-Euroopassa.¹¹ Uusi sosiaalinen asuntotuotanto on laskenut vuosina 2009–2012, mutta jonotuslistalla olevien kotitalouksien määrä kasvaa jatkuvasti: BE = 140 000 --> 186 000, FR = 1,2 --> 1,7 miljoonaa, IT = 600 000 --> 650 000. Lisäksi kaikkialla EU-alueella on yhä enemmän kodittomia¹².

Kaupunkiviranomaisten rooli ja merkitys

Ennen globaalia finanssikriisiä sovelletut asuntopolitiikat asettivat kaupungeille ja paikallisviranomaisille haasteita. Rahoitusta ja vastuuta asuntojen tarjoamisesta on systemaattisesti vähennetty 1980-luvulta lähtien. Viimeaikaisten kansainvälisessä asuntopolitiikassa tapahtuneen muutoksen seurauksena (ks. UNECE, 2015) vastuun asuntotuotannosta on siirtynyt keskusviranomaisilta paikallisviranomaisiin, ja kaupunkeja vaaditaan yhä useammin rahoittamaan, hallinnoimaan ja jakamaan asuntokantaa. Tämä muutos antaa kaupungeille mahdollisuuden rakentaa innovatiivisia asuntoja, jotka soveltuvat markkinatilanteen jälkeisen kriisin todellisuuteen.

Kaupungeilla on siksi tärkeä asema asuntotuotannossa ja -kunnostamisessa samalla kun ne toimivat luovasti kaikenlaisien asuntojen tarjoajien, yksityisten, julkisten ja yhteisöjen kanssa (kokemus on osoittanut, että riippuvuus yhdestä sektorista asuntotuotannossa on tuottanut rajallisia tuloksia) ja edistävät kestävästä maankäytöstä.

Yksi tärkeimmistä haasteista, joita kaupunkien on kohdattava talous- ja rahoituskriisin jälkeisenä aikana, on kohtuuhintaisten asuntojen tuotanto. Yleisesti ottaen, kaupungeissa ei ole riittävästi kohtuuhintaisia ja sosiaalisia asuntoja eri hallussapitoajoilla, mutta on myös kaupunkeja, joiden vaivoina ovat tyhjät asunnot ja yhä huonompaan kuntoon menevät asunnot. Esimerkkejä kohteiksi joutuneista kaupunkialueista:

- Pääkaupunkiseudut, joiden asuntomarkkinat ovat kuumentuneet, joissa asuntojen kysyntä kasvaa, jossa asuntojen hinnoissa on ilmaa ja joissa asuntojen edullisuus on vähentynyt merkittävästi monen tuloryhmän kohdalla (matalapalkkaiset - keskipalkkaiset ja keski-
korkeapalkkaiset) ja ihmisten vaihtelevia tarpeita ajatellen.
- Naapurustot, joissa asukkailla ei ole varaa investoida ja/tai huolehtia energiakuluistaan.
- Kutistuvat kaupungit ja alueita, joilla asuntokysyntä on vähäistä (ts. alueet, joilla on yhä enemmän avoimia vapaita asuntoja ja tyhjiä asuntoja).

¹¹ Energiaköyhyys saattaa vaikuttaa lähes 11 % EU:n väestöstä, <https://ec.europa.eu/energy/en/news/energy-poverty-may-affect-nearly-11-eu-population>

¹² Feantsa, 2. katsaus asunnottomuuteen Euroopassa v. 2017 <http://www.feantsa.org/en/report/2017/03/21/the-second-overview-of-housing-exclusion-in-europe-2017>

Toinen haaste, johon puututtava, on yhteiskunnan heikossa asemassa olevien ryhmien asema: heidän erityinen vaikeus päästä osallisiksi sosiaaliin ja kohtuuhintaisiin asuntoihin (mm. vanhuksat, yksinhuoltajat, vammaiset, kodittomat, pitkäaikaistyöttömät, laitoshoidosta poistuvat nuoret, romanit, maahanmuuttajat). Erityisesti näillä aloilla on toteutettava toimia, jotka liittyvät asianmukaisiin tukitoimiin (mm. koulutukseen, terveyteen, sosiaaliasioihin, työllistymiseen, turvallisuuteen, rotusyrjinnän torjuntaan).

Ideota kaupunkiviranomaisille

Pyrkimyksen ollessa välttää sanelua koskien toteutettavia hanketyyppejä, kaupunkeja pyydetään kuitenkin harkitsemaan erityisesti seuraavia teemoja ja asioita:

Kun otetaan huomioon kaupunkien kohtaamat asuntotarjonnan haasteet, on tärkeää palauttaa vastuulliset asuntotuotanto- ja asuntokysyntäjärjestelmät ratkomaan kasvavien ja kutistuvien kaupunkien ja esikaupunkien syrjäytyneiden naapurustojen ongelmia. Vastuullisten asuntojärjestelmien tehtävät:

1. tuoda taloudellisia hyötyjä, mm.
 - lisätä kohtuuhintaisten asuntojen tarjontaa
 - lisätä energiatehokkuutta, vähentää CO₂-päästöjä
 - edistää tehokasta ja kestävää rakennusmaan käyttöä ja estää kaupunkien hallitsematon leviäminen
 - lisätä paikallisia työpaikkoja
 - luoda innovatiivisia rahoitusjärjestelmiä julkisten ja yksityisten kumppanuuksien kautta
2. rajoittaa jätteiden määrää
 - käyttää resursseja tehokkaasti
 - asuntojen kierrättäminen
 - entisten teollisuusalueiden käyttöönotto
 - asuntojen kunnostus
3. ihmiset huomioivien ratkaisujen suosiminen, mm.
 - parempi kohtuuhintaisten, laadukkaiden asuntojen ja sosiaalisten asuntojen tarjonta
 - asumisratkaisut, jotka vastaavat ihmisten elämänvaiheita
 - väestörakenteen ja yhteiskunnallisen kehityksen huomioiminen
 - yhteistyö asuntotuotannossa
 - syrjinnän torjunta, jolla tukitaan sosiaalisen ja fyysisen eristyneisyyden kuilu yhteiskunnan eri ryhmien välillä

- keskiluokkaistumisen tahattomien vaikutusten estäminen (esim. hädät)
- alttiiden ryhmien erityistarpeet.

Kaupunkien väliintulot asuntotuotantojärjestelmissä edistävät asuntotuotteita ja rakennettua ympäristöä siten, että tulokset ovat esteettisiä ja kaikille käyttökelpoisia mahdollisimman suuressa määrin iästä, sukupuolesta, kansalaisuudesta tai etnisestä taustasta riippumatta.

Yleiset periaatteet:

- Arvioidaan paikalliset tarpeet ja reagoidaan asianmukaisesti.
- Varmistetaan integroitu lähestymistapa, jotta tietty toimenpide liittyy toisiin asiaan liittyviin toimenpiteisiin parempien tulosten saavuttamiseksi.
- Toimenpiteillä ei saa olla syrjiviä ja erottavia vaikutuksia.
- Rajoitetaan aktiivisesti kilpailua markkinaosuuksista eri asuntotyyppien tarjoajien kesken (esim. yksityisten ja julkisten), jotta voidaan edistää yhteiskunnallisesti sekoitettujen ja hallussapitoaikaan nähden sekoitettujen asuntojen tuotantoa ja kulutusta.
- Toiminnan kestävyys on varmistettava myös hankkeen toteutumisen jälkeiseltä ajalta.
- Alttiissa asemassa olevia ryhmiä suosiviin toimenpiteisiin on saatava mukaan yhteisö valmistelu-, suunnittelu- (ja tarvittaessa toteutus-) vaiheisiin.

3.4 TYÖPAIKAT JA TAIDOT PAIKALLISESSA TALOUDESSA

Aiheen yleismääritelmä ja asiayhteys

Työpaikkojen luominen on yksi EU:n ensisijaisista tavoitteista. Tämä ei ole yllättävää, kun otetaan huomioon, että vaikka työttömyysaste on laskenut viime aikoina, oli toukokuussa 2017 kuitenkin 19 092 miljoonaa työtöntä, ja monet näistä ihmisistä sijoittuivat ikäryhmiin, joiden jäsenet ovat yleensä terveen ja vauraan yhteiskunnan tuottavimpia.

The New Skills Agenda for Europe (Euroopan uusien taitojen toimintasuunnitelma, 2016) alleviivaa työpaikkojen luomisen ja Euroopan työvoiman kouluttamisen tärkeyttä. Samaan aikaan European Pillar of Social Rights (Euroopan sosiaalipoliittisten oikeuksien pilari, 2017) pyrkii tavoitteeseen luoda oikeudenmukaisemmat työolot ja vahvistettu yhteiskunnallinen ulottuvuus työllisyyspolitiikassa.

EU:n Urban Agenda -kaupunkisuunnitelmaan liittyvä keskittyminen 'Työpaikat ja taidot paikallisessa taloudessa' -kumppanuuteen pyrkii tukemaan paikallista taloutta lisäämällä työvoiman kapasiteettia

ja taitoja sekä tarjoamalla suotuisat edellytykset yritystoiminnan kehittymiselle ja työpaikkojen luomiselle paikallisiin erityispiirteisiin pohjautuen.

Kaupunkiviranomaisten rooli ja merkitys

Kun EU vähitellen jättää talouskriisin taakseen, on muistettava, että yli kaksi kolmasosaa EU:n työvoimasta asuu kaupungeissa ja että kaupunkiagglomeraatiot edustavat innovaatioiden, kilpailukyvyyn ja talouskasvun tärkeintä voimaa kaikkialla Euroopassa. Kaupungit ovat näin ollen avainasemassa sellaisten innovatiivisten investointien luomisessa ja tukemisessa, jotka lisäävät työpaikkojen lukumäärää ja laatua EU:n kansalaisille.

Jälleen kerran on todettava, että odotettavissa olevia hankkeita ei ole määritelty yksityiskohtaisesti, mutta ensimmäisessä UIA-kutsussa jo hyväksyttyä hanketta ja URBACT-raporttia "Lisää työpaikkoja: Parempia kaupunkeja" voitaisiin käyttää inspiraationa, koska siinä esitetään joitain niistä vaiheista, joiden avulla viranomaiset voivat kiihdyttää kasvua ja työpaikkojen syntymistä.

Ideoita kaupunkiviranomaisille

Pyrkimyksen ollessa välttää sanelua koskien toteutettavia hanketyyppejä, kaupunkeja halutaan kannustaa pohtimaan niitä ensisijaisteemoja, jotka on esitetty 'Työpaikat ja taidot paikallisessa taloudessa' -kumppanuuden [orientaatioesityksessä](#) osana EU:n Urban Agenda -kaupunkisuunnitelmaa¹³ sekä seuraavia teemoja ja kysymyksiä:

- Paikallisten toimitusketjujen vahvistaminen paikallisen talouden tukemiseksi paikallisten markkinoiden hyödyksi ja aktiivisen roolin ottaminen paikallisten yritysten, niiden sidosryhmien sekä paikallisten ja laajempien markkinoiden välisten yhteyksien luomisessa;
- Pk-yritysten tukeminen, innovatiivisten ratkaisujen tarjoaminen niiden keskeisille haasteille ja niiden kytkeytymiseksi osaksi laajempia markkinoita;
- Entistä paremman yrittäjyyskulttuurin kehittäminen ja innovatiivisten yritysten ja sosiaalisten yritysten luomisen tukeminen edistämällä suotuisia paikallisia ekosysteemejä, myös "yrityshautomoiden" kautta
- Mahdollistetaan kaupunkien siirtyminen seuraavalle talouden tasolle siten, että perustana on tieto, kestävä energia, digitaaliset alustat ja enemmän paikallistetut ja kiertomuotoiset tuotannon muodot.

¹³ <https://ec.europa.eu/futurium/en/content/jobs-and-skills-local-economy-orientation-paper>

- Tutkimuksen ja kehityksen arvottaminen kaupallistamalla tieteellisen tutkimuksen ja kehityksen tuloksia yrittäjien ja tiede- ja tutkimusyhteisöjen avulla.
- Tavoitteena ammattitaitoinen työvoima, jolla on riittävät taidot tuottavuuden, luovuuden ja innovoinnin edistämiseksi
- Osallisuutta edistävien työmarkkinoiden varmistaminen tarjoamalla yhtäläiset mahdollisuudet kaikille, myös syrjäytyneille ja haavoittuville ryhmille

Lisäksi komissio on sitä mieltä, että kaupunkien on hallittava työmarkkinoitaan varmistaakseen, että kysyntä (saatavilla olevat työpaikat) ja tarjonta (ihmiset, jotka haluavat työpaikkoja) kohtaavat toisensa, jotta talouskasvusta saataisiin eniten hyötyä. Taitotasojen päivittäminen ja ennakointi työmarkkinoiden tarpeiden kannalta ovat välttämättömiä, koska ihmisillä on oltava oikeat taidot voidakseen saada pitkäaikaisia työpaikkoja kilpailtujen työnantajien palveluksessa. Koululaitosten kanssa yhteistyön harjoittaminen jotta tarjottu koulutus saataisiin yhteen sovitetuksi työmarkkinoiden tarpeiden muuttuessa, taitojen kysynnän edistäminen, koulujen ja työnantajien kanssa toimiminen tavoitteena varmistaa, että tarvittavat taidot tunnetaan jo etukäteen, samalla kun kannustetaan investointeja uusiin taitoihin ovat myös elementtejä, joita kaupungit voivat toteuttaa. Rahoitusperiaate

4. Rahoitusperiaate

"Kokonaiskustannukset"-periaate

UIA-aloite noudattaa "kokonaiskustannukset"-periaatetta. Hanke voi saada enimmillään 80 % kelpuutetuista kustannuksista EAKR:n yhteisrahoituksena. Jokaisen EAKR:n edunsaajan on turvattava julkinen tai yksityinen panostus saadakseen budjettinsa valmiiksi (ainakin 20 %), joko omista varoistaan tai muista lähteistä. Kumppaneiden panostus voi olla käteisen ja luontaisuuorituksen muodossa. On syytä panna merille, että maksuton vapaaehtoistyö ei ole kelpuutettua UIA:n kelpoisuussääntöjen mukaisesti, kun taas palkattua henkilöstöä on pidettävä käteispanoksena.

EAKR:n maksut

UIA:n maksujärjestelyt pohjautuvat pääasiassa EAKR:n ennakkomaksujen periaatteeseen¹⁴ ja myös sellaisten kulujen korvauksen periaatteeseen, joita suoranaisesti on aiheutunut (mukaan lukien kiinteät maksut)¹⁵:

- Ensimmäinen EAKR:n ennakkomaksu, joka on suuruudeltaan 50 % EAKR:n määrärahasta, suoritetaan (pääasialliselle) kaupunkiviranomaiselle 90 päivän sisällä tytäryhtiön sopimuksen (ja tarvittaessa kumppanisopimuksen) allekirjoittamisesta. Tämä ensimmäinen ennakkomaksu kattaa myös kertakorvauksen valmistelukustannuksia varten (enintään 16 000 euroa - EAKR).
- Toinen EAKR-ennakkomaksu vastaten 30 % EAKR-määrärahasta suoritetaan (pääasialliselle) kaupunkiviranomaiselle edistymisen väliraportin lähettämisen ja ensimmäisen tason kontrollerin vahvistamien projektin kulujen hyväksymisen jälkeen. Ilmoitettujen kulujen täytyy saavuttaa 70 % vähintään ensimmäisessä ennakkomaksurahaston erässä (vastaten 35 % hankkeen kokonaisbudjetista).
- Kolmas EAKR-maksu vastaten enintään 20 % EAKR-määrärahasta (miinus hankkeen päättämistä ja tiedon välittämistä varten varattu kertasumma) suoritetaan (pääasialliselle) kaupunkiviranomaiselle lopullisen edistymisraportin lähettämisen ja hyväksynnän jälkeen. Tämä raportti, joka lähetetään viimeistään kolme kuukautta hankkeen päättymispäivämäärän jälkeen, sisältää ensimmäisen tason kontrollerin vahvistamat lopulliset hankekustannukset. On tärkeää huomioida, että kolmas maksu ei enää pohjaudu ennakkomaksuperiaatteeseen, vaan aiheutuneiden ja maksettujen kustannusten korvausperiaatteeseen. Näin ollen hankekumppaneiden on esirahoitettava kulunsa hankkeen toteutuksen viimeisen vaiheen aikana.
- Lopullinen maksu suoritetaan (pääasialliselle) kaupunkiviranomaiselle lopullisen kvalitatiivisen raportin hyväksymisen jälkeen (lähetetty viimeistään vuosi hankkeen päättymispäivämäärän jälkeen). Maksun suuruus on enintään 12 000 euroa - EAKR - ja kattaa hankkeen päättymisen ja tiedon siirtämisen vaiheen.

5. Hankkeen tuottaminen ja kehittäminen

¹⁴ Kuten Euroopan komission ja Région Hauts-de-France'in (ent. Région Nord-Pas-de-Calais) välisessä Delegation Agreement-sopimuksessa v. 2015 todetaan

¹⁵ Idem

5.1 UIA (Urban Innovative Actions) -toimenpidekumppanuus

Vain kelpuutetut kaupunkiviranomaiset, kuten on määritelty UIA:n Delegated Act -lain artiklassa 2, voivat lähettää hakemuslomakkeen UIA:n esityskutsun puitteissa.

UIA Initiative -aloitteen puitteissa kaupunkiviranomaisten odotetaan vakiinnuttavan vahvoja paikallisia kumppanuuksia toisiaan täydentävien kumppanien oikean yhdistelmän kanssa. Kaikkien kumppanien on oltava EU-alueelta. Kumppanuus UIA-hanketta varten voidaan tehdä (pääasiallisen) kaupunkiviranomaisen, tytärikaupunkiviranomaisten ja toimituskumppanien yhdistelmänä. Sidosryhmän laajempi edustajaryhmä ei ole osana hankekumppanuutta, mutta sen pitäisi myös olla osallisena hankkeessa.

- **Kaupunkiviranomainen (tai pääasiallinen kaupunkiviranomainen, kun kysymyksessä on usean kaupunkiviranomaisen lähettämä ehdotus):** UIA Initiative -aloite toimii kaupunkiviranomaisen perusteella, joka on vastuussa koko hankkeen kokonaistoteutuksesta ja -hallinnosta. (Pääasiallinen) kaupunkiviranomainen allekirjoittaa tytäryhtiösopimuksen uskotun entiteetin kanssa ja vastaanottaa EAKR-maksun jaettavaksi muille kumppaneille (tytärikaupunkiviranomaiset ja/tai toimituskumppanit) niiden erityisroolien ja vastuualueiden (ja mukaan liittyvän budjetin) mukaisesti. Kun on kysymys organisoiduista agglomeraatioista, instituutio, mukaan lukien kaikki muut agglomeraatiossa mukana olevat viranomaiset, katsotaan yksittäiseksi kaupunkiviranomaiseksi ja listataan pääasiallisena kaupunkiviranomaisena UIA-hankkeen puitteissa.
- **Tytärikaupunkiviranomaiset:** Tytärikaupunkiviranomaiset (kansalliset/alueelliset tytärikaupunkiviranomaiset, alueelliset sopimukset tai organisaatiot, kehitysalueet jne.), joilla ei ole organisoidun agglomeraation laillista statusta, sekä yksilölliset kaupunkiviranomaiset ilman muodollista yhteistyösopimusta, mutta jotka haluavat lähettää hakemuksen yhdessä UIA:n puitteissa, listaavat hakemuslomakkeeseen yhden paikallisen viranomaisyksikön (LAU) pääasialliseksi kaupunkiviranomaiseksi ja muut paikalliset viranomaisyksiköt tytärikaupunkiviranomaisina. Tytärikaupunkiviranomaiset ovat vastuussa erityisten toimien toimituksesta ja mukaan liittyvien toimitusten/tuotosten tuottamisesta. Tytärikaupunkiviranomaisilla on osuus hankebudjetista, ja ne ilmoittavat aiheutuneista kustannuksista koskien toimenpiteiden suorittamista. Yksityiskohtaisia tietoja tytärikaupunkiviranomaisista (mukaan lukien laillinen asema, kokemukset ja pätevyydet, yhteyshenkilöt jne.) annetaan hakemuslomakkeessa.

- **Toimituskumppanit:** instituutioita, virastoja, organisaatioita, yksityisen sektorin kumppaneita, järjestöjä, joilla on aktiivinen rooli hankkeen toteuttamisessa. Kaupunkiviranomaisten on valittava toimituskumppaninsa läpinäkyvyyden ja yhtäläisen kohtelun periaatteiden mukaisesti. Ne ovat vastuussa erityisten toimenpiteiden suorittamisesta ja niihin liittyvien toimitusten/tuotosten tuottamisesta. On huomioitava, että vain organisaatiot, joilla on oikeushenkilöllisyys, ovat oikeutettuja osallistumaan hankkeeseen toimituskumppaneina. Konsultointiyritykset, joiden ensisijaisena tavoitteena on eurooppalaisten hankkeiden kehittäminen ja hallinto, eivät ole oikeutettuja osallistumaan hankkeeseen toimituskumppaneina.
- **Laajempi sidosryhmä** olisi myös saatava osallistumaan hankkeen suunnitteluun ja toteutukseen. Ryhmään voi kuulua instituutioita, virastoja, organisaatioita ja järjestöjä. Näillä ei tule olemaan välitöntä roolia (ja sen vuoksi niillä ei ole erityistä budjettia toteutusta varten), mutta niitä pidetään merkityksellisinä sen varmistamisessa, että toteutus tapahtuu jouhevasti ja tehokkaasti ja että vastuu hankkeesta tulee jaetuksi.

Yksityiskohtaista tietoa kaupunkiviranomaisten ja toimituskumppanien (sekä mahdollisten tytärikaupunkiviranomaisten) rooleista ja vastuista löytyy UIA Guidance -asiakirjan kappaleessa 2.1.

5.2 Hankkeen toimenpiteet

UIA-hankkeiden puitteissa tapahtuvat toimenpiteet on organisoitava työpakettien ympärille, ja niiden on tuettava yhtä tai useampaa EAKR:n temaattista tavoitetta sekä EAKR:n investointiprioriteettia siten kuin nämä on tuotu esille ERI-rahastojen artiklan 9 CPR¹⁶ ensimmäisessä kappaleessa ja EAKR:n artiklassa 5.

Tätä varten on käytettävä erityyppisiä WP-työpakkauksia, ja ne on listattu seuraavassa:

- WP Valmistelu
- WP Hankkeen hallinto
- WP Viestintä
- WP Toteutus
- WP Investointi

¹⁶ Asetus yhteisistä säännöksistä (EU) nro 1303/2013: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN-FI/TXT/?qid=1512147114630&uri=CELEX:32013R1303&from=EN>

Investoinnin työpakkausta lukuun ottamatta kaikki muuntyyppiset työpakkaukset ovat pakollisia UIA:n hankehakemuksissa.

Kullakin hankkeella on tehtävänsä asetettu UIA-asiantuntija:

- joka neuvoo ja opastaa toimenpiteen substanssiasioissa, erityisesti innovatiivisen sisällön suhteen
- joka auttaa dokumentoinnin ja tuotosten kehittämisessä, joilla pyritään sieppaamaan kokemustietoa ja tiedottamaan siitä ja hyvistä käytännöistä yms. laajalle yleisölle
- joka varmistaa, että toimenpide pysyy suunnassaan ja vastaa alkuperäistä ehdotusta

UIA-asiantuntijoiden aiheuttamat kustannukset (myös matkustus- ja majoituskustannukset) katetaan UIA Initiative -aloitteen taholta.

Lisätietoa työsuunnitelman rakenteesta sekä UIA-asiantuntijoiden roolista ja tehtävistä on UIA Guidance -asiakirjassa.

5.3 Budjettilinjat ja kelpuutetut kustannukset

Kaikki UIA-hankkeiden toteutukseen liittyvät kustannukset ovat UIA Guidance -asiakirjan mukaan (ks. kappale 4.2) kelpuutettuja kustannuksia, ja ne budjetoidaan asianmukaisille budjettilinjoille:

- Henkilöstö
- Toimisto ja hallinnointi
- Matkustus ja majoitus
- Ulkopuolisten asiantuntemus ja palvelut
- Kalusto
- Infrastrukturi ja rakennustyöt

6. Hakemusprosessi

Hakemusprosessin koostumus UIA-hankkeiden 3. ehdotuskutsua varten on seuraavanlainen:

- Nämä pätevyysvaatimukset (saatavilla kaikilla EU-kielillä)
- Teknisiä ohjeita Electronic Exchange Platform (EEP) -alustaa varten
- Yksinkertaiset ohjeet hakemuslomakkeen täyttämiseksi (saatavilla verkossa kaikilla EU:n kielillä EEP-järjestelmän puitteissa)

Alustava versio hakemuslomakkeesta ja vahvistussivusta toimitetaan myös työkaluna hakemuksen laadintaprosessin avustamiseksi (Word-asiakirja saatavilla vain englanniksi)

Lisäksi UIA Guidance -asiakirjaan (joka on saatavissa vain englanniksi) on perehdyttävä laajasti kysymyksissä, jotka liittyvät aloitteen kaikkia koskeviin sääntöihin.

Dokumentointi kokonaisuudessaan on saatavilla UIA:n sivustolla.

Hakemusprosessi on täysin paperiton, koska hakemus jätetään sähköisesti UIA:n Electronic Exchange Platform (EEP) -alustan välityksellä. **Hakemus koostuu hakemuslomakkeesta ja skannatusta allekirjoitetusta vahvistussivusta.**

Liite voidaan myös ladata ja liittää hakemuslomakkeeseen. Tämä voi olla kartta, joka esittää intervention aluetta, kaavio, infografiikka jne. Liitettävän tiedoston tyyppi ja koko määritellään EEP-oppaassa. EEP-alusta on hakijoiden käytettävissä hakemuksen jättämistä varten viimeistään kuukautta ennen määräpäivää. Uutisia sen käytettävyydestä julkaistaan UIA-verkkosivustolla.

On erittäin suotavaa, että hakijat täyttävät hakemuslomakkeen selkeää englannin kieltä käyttäen, mutta hakijat voivat täyttää sen myös jotakin muuta EU:n virallista kieltä käyttäen.

On syytä panna merkille, että hakemuslomakkeiden strateginen ja operationaalinen arviointi tehdään hakemuslomakkeen englanninkielisen version pohjalta (muilla virallisilla EU-kielillä jätetyt hakemukset käännetään englanniksi Permanent Secretariat (PS) -sihteeristön palkkaaman ulkoisen palveluntuottajan toimesta). Käännöksen laatua ei taata PS:n toimesta. Lisäksi tytäryhtiön sopimus (Subsidy Contract), hankkeen hallinto, muodollinen raportointi, avaintuotokset ja kaikki viestintä uskotun entiteetin ja sihteeristön kanssa on oltava englanniksi.

Lopullinen määräpäivä hakemuslomakkeen ja vahvistussivun jättämiselle on 30/03/2018 14h00 CET.

7. Valintaprosessi

Hakemusten jättämisen jälkeen kukin hakemus siirtyy valintaprosessiin, joka etenee seuraavasti:

1. Kelpoisuustarkastukset
2. Strateginen arviointi

3. Operationaalinen arviointi

7.1 Kelpoisuustarkastus

Kutsussa asetetun määräpäivän jälkeen PS suorittaa kelpoisuustarkastuksen koskien kaikkia lähetettyjä hakemuksia. Kelpoisuustarkastuksen tarkoituksena on:

- Vahvistaa vastaanotettujen hakemuslomakkeiden ja niiden liitteiden noudattaminen muodollisten kelpoisuuskriteereiden kanssa
- Välttää kelpuuttamattomien hakemusten lisäarviointi
- Varmistaa kaikkien ehdotusten yhtäläinen käsittely rahoitusta varten valitsemiseksi

UIA-kriteerit ovat seuraavat:

1. Hakemuslomake on lähetetty elektronisesti EEP:n kautta ennen esityskutsun osoittamaa määräaika
2. Hakemuslomake on täytetty asianmukaisesti
3. Hakija on paikallisen hallinnointiyksikön (LAU) yksittäinen kaupunkiviranomainen kaupungistumisasteen mukaisesti suurkaupunki, kaupunki tai esikaupunki, ja se käsittää vähintään 50 000 asukasta

TAI

Hakija on organisaatio tai kaupunkiviranomaisryhmä, jolla on organisoidun agglomeraation laillinen status käsittäen paikallisia viranomaisyksiköitä, joissa suurin osa asukkaista (vähintään 51 %) asuu paikallisissa viranomaisyksiköissä (LAU) määriteltynä kaupungistumisasteen mukaisesti suurkaupungeiksi, kaupungeiksi tai esikaupungeiksi ja joissa yhteenlaskettu väestö on vähintään 50 000 asukasta

TAI

Hakija on organisaatio tai kaupunkiviranomaisryhmä ilman laillista organisoitujen agglomeraatioiden statusta, jossa kaikki mukana olevat kaupunkiviranomaiset (pääasiallinen kaupunkiviranomainen ja tytärkaupunkiviranomaiset) ovat paikallisia viranomaisyksiköitä määriteltynä kaupungistumisasteen mukaisesti suurkaupungeiksi, kaupungeiksi tai esikaupungeiksi ja joissa yhteenlaskettu väestö (pääasiallinen kaupunkiviranomainen sekä tytärkaupunkiviranomaiset) on vähintään 50 000 asukasta

4. Kun on kysymys organisaatiosta tai ryhmästä ilman organisoidun agglomeraation laillista statusta, pääasiallinen kaupunkiviranomainen ja tytärkaupunkiviranomaiset on esitetty hakemuslomakkeessa
5. On otettu huomioon kelpoisuusajanjakso: hankkeen päättymispäivämäärässä otetaan huomioon kutsun ja aloitteen vaatimukset
6. Enimmäisbudjettivaatimukset ja yhteisrahoitusperiaate on otettu huomioon
7. Kaikki mukana olevat kumppanit (pääasiallinen kaupunkiviranomainen, tytärkaupunkiviranomaiset ja toimituskumppanit) sijaitsevat EU:n jäsenvaltiossa.
8. Hakemuksen lähettävät kaupunkiviranomaiset (pääasialliset kaupunkiviranomaiset ja/tai tytärviranomaiset) ovat mukana vain yhdessä hanke-ehdotuksessa saman esityskutsun puitteissa.
9. Hakemuksen lähettäviä viranomaisia (pääasialliset kaupunkiviranomaiset ja/tai tytärkaupunkiviranomaiset) ei ole valittu ja rahoitettu aikaisemmista esityskutsuista koskien samaa aihetta
10. (Pääasiallisen) kaupunkiviranomaisen asianmukaisesti allekirjoittama vahvistussivu on ladattava EEP-järjestelmään kutsuajan määräajan päättymiseen mennessä.

Mikäli kaikkia em. vaatimuksia ei noudateta, hakemus ei etene arviointiprosessissa.

7.2 Strateginen arviointi

Kelpuutetuiksi todetut hakemukset joutuvat ulkopuolisten asiantuntijoiden suorittaman strategisen arvioinnin kohteiksi. Strategisen arvioinnin paino on 80 % hankkeen kokonaisarvioinnista ja koostuu seuraavista kriteereistä:

- Innovatiivisuus (paino 40 %) – missä määrin hakija pystyy osoittamaan, että hanke-ehdotus on uusi ja että sillä on selkeä mahdollisuus tuottaa lisäarvoa
- Kumppanuus (paino 15 %) – missä määrin keskeisten sidosryhmien osallistaminen on merkityksellistä hankkeen toteutuksen kannalta
- Mitattavuus (paino 15 %) – missä määrin hanke tuottaa mitattavissa olevia tuloksia
- Siirrettävyys (paino 10 %) - missä määrin hanke on siirrettävissä toisille kaupunkialueille eri puolilla Eurooppaa

Kuhunkin kriteeriin liittyvät ilmoitetut kysymykset on esitetty UIA Guidance -asiakirjan kappaleessa 3.2.2.

Ulkopuolisten asiantuntijoiden paneeli vahvistaa myös, että hankkeet myötävaikuttavat temaattisiin tavoitteisiin ESI Funds -rahastoja ja Common Strategic Framework -toimintakehystä varten, kuten on kuvattu artiklan 9 CPR ensimmäisessä kappaleessa, ja että ne ehdottavat integroituja vastauksia tunnistettuihin haasteisiin ja ovat kestävän kaupunkikehityksen periaatteiden mukaisia. Komissio ja uskottu entiteetti voivat päättää olla valitsematta hankkeen myötävaikutuksen puutteen vuoksi, jos näitä tavoitteita ei täytetä.

Strategisen arvioinnin seurauksena ulkopuolisten asiantuntijoiden paneeli esittää arvionsa hakemuksista ja asettaa ne arvojärjestykseen. Noudattaen komission ohjetta tietyn kynnystason ylittävät hakemukset etenevät operationaalisen arviointiin. Hakijoille ilmoitetaan päätöksestä strategisen arviointiprosessin päätyttyä.

7.3 Operationaalinen arviointi

PS-sihteeristö toteuttaa operationaalisen arvioinnin, ja tämän arvioinnin paino on 20 % hankkeen kokonaisarvioinnista.

Operationaalisen arvioinnin päätavoitteena on arvioida ehdotuksen laatu (mukaan lukien työsuunnitelman toteutettavuus, johdonmukaisuus ja yhtenäisyys, ehdotettujen hallintorakenteiden laatu, budjetin yhtenäisyys ja suhteellisuus, ehdotettujen viestintätoimenpiteiden laatu).

Ilmoitetut "Laatu"-kriteerin arviointikysymykset on esitetty UIA Guidance -asiakirjan kappaleessa 3.2.3.

Operationaalisen arvioinnin jälkeen uskotusta entiteetistä ja komissiosta koostuva valintakomitea kokoontuu tehdäkseen lopullisen valinnan. Komissio laatii lopullisen sopimuksen valittavista hankkeista. Hakijoille ilmoitetaan päätöksestä operationaalisen arviointiprosessin päätyttyä.

7.4 Arvioinnin pisteytysjärjestelmä

Kustakin painotetusta kriteeristä annetaan 1-5 pistettä, ja näistä muodostuu hankekohtainen keskimääräinen pistetulos.

Yksityiskohtaiset tiedot arvioinnin pisteytysjärjestelmästä on esitetty UIA Guidance -asiakirjan kappaleessa 3.2.4.

Pisteytysjärjestelmää käytetään ottamaan lukuun kunkin hankkeen erityisen ansion lisäksi myös kilpailukykyisen prosessin hengessä, jolloin harkitaan suhteellisesti muita hankintaehdotuksia, jotka on lähetetty saman esityskutsun puitteissa. Tästä syystä sellaisten hanke-ehdotusten hakijat, jotka eivät ole selviytyneet jatkoon operationaalista arviointia varten tai joita ei ole lopullisesti hyväksytty, eivät saa pisteitä, mutta vain yksityiskohtaisen kommentin kaikkia arvioituja kriteereitä varten.

8. Julkinen hankinta, tarkastus ja valtionapu

Asianmukaisen julkisia hankintoja koskevan kansallisen lainsäädännön mukaisen sopimuskentekijäviranomaisen-määritelmän täyttävien hankekumppaneiden täytyy kunnioittaa sovellettavia julkisten hankintojen sääntöjä.

Hankkeen ilmoittamat kustannukset on tarkistutettava itsenäisellä tilintarkastajalla (First Level Controller - FLC). Itsenäisen (FLC) tilintarkastuslausunnon on katettava ilmoitettujen kustannusten laillisuus ja säännöstenmukaisuus, tuotteiden ja palvelujen toimitus, ilmoitettujen kustannusten todenperäisyys ja se, että kustannukset ja toimenpiteet noudattavat yhteisön sääntöjä ja kansallisia sääntöjä. Koska FLC on UIA Initiative -aloitteen nimittämä ja maksama, hankkeen kumppanuudesta ei odoteta aiheutuvan minkäänlaisia hallintakuluja (tarkastuskuluja) hankkeen budjettia asetettaessa.

Tasapuolisen tilanteen ylläpitämiseksi kaikille sisämarkkinoiden hankkeille, hyväksytyt hankkeet täytyy suunnitella valtionavun sääntöjä noudattaen, jotta varmistetaan julkisten menojen tehokkuus ja estetään markkinoiden vääristyminen, kuten yksityisen rahoituksen syrjäyttäminen, tehottomien markkinarakenteiden luominen tai tehottomien liikeyritysten säilyttäminen.¹⁷ On varmistettava, että UIA-rahoitus ei vääristä kilpailua eikä johda markkinoiden häirintään ilman riittävää syytä. Yleensäkin Euroopan komissio odottaa, että hankkeiden suurin osa, mikä rahoitetaan nykyisen kutsun mukaisesti, ei koske taloudellisia toimintoja eikä sillä ole vaikutusta tai sillä on hyvin vähäinen vaikutus jäsenvaltioiden väliseen kaupankäyntiin.

¹⁷ Lisäopastuksen saamiseksi valtionavun käsitteestä tutustu komission ilmoitukseen koskien valtionavun käsitettä, josta keskustellaan artiklassa 107(1) TFEU ('NOA'), julkaistu sivustolla: [http://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=CELEX:52016XC0719\(05\)&from=EN](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=CELEX:52016XC0719(05)&from=EN).

Euroopan komissio rahoittaa Urban Innovative Action -toiminnan Euroopan aluekehityksen rahastosta (enintään 80 % hankkeen kuluista) välillisen hallinnoinnin kautta. Koskien 80 % UIA:n rahoituksesta, valtionavun johdonmukaisuuden tarkistus on välttämätöntä varmistamaan, että julkinen tuki tuottaa täyden hyödyn sisäisille markkinoille. Ottaen huomioon UIA:n innovatiivinen ja avoin luonne, joka toimii pohjautuen esityskutsuihin hankkeita varten, jotka edistävät kutsuihin valittuja luovia ratkaisuja ja yleisiä teemoja, näyttää siltä, jotta voidaan varmistaa, että EU:n budjetin resurssien vääristävä vaikutus on rajoitettu, valtionavun johdonmukaisuuden on pohjaututtava UIA:n rahoituksen enimmäiskokonaismäärän rajoittamiseen 500 000 euroon, mikä voidaan antaa yksittäiselle tietyssä hankkeessa mukana olevalle yritykselle.

Jäljellä oleva määrä (vähintään 20 % hankkeen kuluista) voidaan kattaa joko yksityisillä tai julkisilla maksuilla. Kun kyseiset maksut ovat peräisin yksityisistä lähteistä, ne ovat valtionapulain kontekstin ulkopuolella. Kun kuitenkin on kysymys jäsenvaltion julkisista resursseista lähtöisin olevista maksuista hankkeisiin, jotka sisältävät "taloudellisia toimia", kuten tavaroiden ja palvelujen tarjoamista markkinoilla, silloin kyseiset hankkeet täytyy suunnitella sellaisella tavalla, että kaikki julkiset maksut noudattavat valtionapusääntöjä kaikilla tasoilla eli siis joko hankkeen tai toiminnon omistajan, rakentajan ja/tai operaattorin tasolla. Näissä tapauksissa annetun julkisen rahoituksen on oltava De Minimis Regulation -säännöksen vaatimusten mukainen, General Block Exemption Regulation (GBER) -säännöksen asettavien ehtojen mukainen tai SGEI Decision for Services of General Economic Interest -päätöksen mukainen.

Yksityiskohtaiset tiedot julkisista hankinnoista ja valtionavusta on esitetty UIA Guidance -asiakirjan kappaleissa 4.4.6 ja 4.4.7.

9. Mistä saa apua

PS-sihteeristön henkilökunta on valmis auttamaan hakijoita kaikissa teknisissä kysymyksissä esityskutsuajanjakson aikana. Yhteystiedot on esitetty UIA:n sivustolla.

Lisäksi PS järjestää neljä seminaaria hakijoille kaupungeissa eri puolilla Eurooppaa. Näiden seminaarien päivämäärät ja pitopaikat on mainittu UIA-sivuston kappaleessa "Events (Tapahtumia)".

Lisäksi hankkeen kehittämisen ja hakemusten lähettämisen erityisistä näkökohdista järjestetään webinaareja. Webinaarien päivämäärät ja aiheet löytyvät UIA:n sivuston kappaleesta "Events (Tapahtumia)".

10. Tärkeitä päivämäärät

- 15.12.2017 – 3. esityskutsu käynnistetään
- 01.2018 – 02.2018 – Hakijoiden seminaarit ja webinaarit
- 30.03.2018 – Määräaika, johon mennessä hakemuslomakkeet on jätettävä
- 10.2018 – Ilmoitettu päivämäärä lopullisille hankkeiden hyväksymispäätöksille
- 11.2018 – Ilmoitettu aloituspäivämäärä hyväksytyille hankkeille

Odotamme innolla hanke-ehdotuksianne!